

Sisaldab värvilisi
lehekülgi

Avaldatud eesti keeles: märts 2017
Jõustunud Eesti standardina: detsember 2009

**TÖÖSTUSLIKUD SÜSTEEMID, PAIGALDISED JA SEADMED
NING TÖÖSTUSTOOTED**
Liigendamise põhimõtted ja viitetunnused
Osa 1: Põhireeglid

**Industrial systems, installations and equipment and
industrial products**
Structuring principles and reference designations
Part 1: Basic rules
(IEC 81346-1:2009)

EESTI STANDARDI EESSÕNA

See Eesti standard on

- Euroopa standardi EN 81346-1:2009 ingliskeelse teksti sisu poolest identne tõlge eesti keelde ja sellel on sama staatus mis jõustumisteate meetodil vastuvõetud originaalversioonil. Tõlgenduserimeelsuste korral tuleb lähtuda ametlikes keeltes avaldatud tekstidest;
- jõustunud Eesti standardina inglise keeles detsembris 2009;
- eesti keeles avaldatud sellekohase teate ilmumisega EVS Teataja 2017. aasta märtsikuu numbris.

Standardi tõlke koostamise ettepaneku on esitanud tehniline komitee EVS/TK 17 „Madalpinge“, standardi tõlkimist on korraldanud Eesti Standardikeskus ja rahastanud Majandus- ja Kommunikatsiooniministeerium.

Standardi on tõlkinud Andres Beek, standardi on heaks kiitnud EVS/TK 17 ekspertkomisjon koosseisus:

Alar Ollerma	AS Harju Elekter Elektrotehnika
Endel Risthein	Eesti Moritz Hermann Jacobi Selts
Mati Roosnurm	Eesti Elektroenergeetika Selts
Meelis Kärt	Tehnilise Järelevalve Amet
Olev Sinijärv	AS Raasiku Elekter
Raivo Teemets	TTÜ elektroenergeetika ja mehhatroonika instituut
Ülo Treufeldt	TTÜ elektroenergeetika ja mehhatroonika instituut

Standardi mõnele sätetele on lisatud Eesti olusid arvestavaid märkusi, selgitusi ja täiendusi, mis on tähistatud Eesti maatahisega EE.

Standardis sisalduvad arväärtusrajad eessõnadega *alates* ja *kuni* sisaldavad alati, nagu ka senistes eestikeelsetes normdokumentides, kaasaarvatult rajaväärtust ennast.

Dokument sisaldab värve, mis on vajalikud selle sisu õigesti mõistmisel. Seepärast tuleks dokumenti printida värviprinteriga.

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

Euroopa standardimisorganisatsioonid on teinud Euroopa standardi EN 81346-1:2009 rahvuslikele liikmetele kättesaadavaks 09.10.2009.

Date of Availability of the European Standard EN 81346-1:2009 is 09.10.2009.

See standard on Euroopa standardi EN 81346-1:2009 eestikeelne [et] versioon. Teksti tõlke on avaldanud Eesti Standardikeskus ja sellel on sama staatus ametlike keelte versioonidega.

This standard is the Estonian [et] version of the European Standard EN 81346-1:2009. It was translated by the Estonian Centre for Standardisation. It has the same status as the official versions.

Tagasisidet standardi sisu kohta on võimalik edastada, kasutades EVS-i veebilehel asuvat tagasiside vormi või saates e-kirja meiliaadressile standardiosakond@evs.ee.

ICS 01.110; 29.020

Standardite reprodutseerimise ja levitamise õigus kuulub Eesti Standardikeskusele

Andmete paljundamine, taastekitamine, kopeerimine, salvestamine elektroonsesse süsteemi või edastamine ükskõik millises vormis või millisel teel ilma Eesti Standardikeskuse kirjaliku loata on keelatud.

Kui Teil on küsimusi standardite autorikaitse kohta, võtke palun ühendust Eesti Standardikeskusega:

Koduleht www.evs.ee; telefon 605 5050; e-post info@evs.ee

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

Taotluslikult tühjaks jäetud

English version

**Industrial systems, installations and equipment and industrial products -
Structuring principles and reference designations -
Part 1: Basic rules
(IEC 81346-1:2009)**

Systèmes industriels, installations
et appareils, et produits industriels -
Principes de structuration
et désignations de référence -
Partie 1: Règles de base
(CEI 81346-1:2009)

Industrielle Systeme, Anlagen
und Ausrüstungen und Industrieprodukte -
Strukturierungsprinzipien
und Referenzkennzeichnung -
Teil 1: Allgemeine Regeln
(IEC 81346-1:2009)

This European Standard was approved by CENELEC on 2009-08-01. CENELEC members are bound to comply with the CEN/CENELEC Internal Regulations which stipulate the conditions for giving this European Standard the status of a national standard without any alteration.

Up-to-date lists and bibliographical references concerning such national standards may be obtained on application to the Central Secretariat or to any CENELEC member.

This European Standard exists in three official versions (English, French, German). A version in any other language made by translation under the responsibility of a CENELEC member into its own language and notified to the Central Secretariat has the same status as the official versions.

CENELEC members are the national electrotechnical committees of Austria, Belgium, Bulgaria, Cyprus, the Czech Republic, Denmark, Estonia, Finland, France, Germany, Greece, Hungary, Iceland, Ireland, Italy, Latvia, Lithuania, Luxembourg, Malta, the Netherlands, Norway, Poland, Portugal, Romania, Slovakia, Slovenia, Spain, Sweden, Switzerland and the United Kingdom.

CENELEC

European Committee for Electrotechnical Standardization
Comité Européen de Normalisation Electrotechnique
Europäisches Komitee für Elektrotechnische Normung

Central Secretariat: Avenue Marnix 17, B - 1000 Brussels

SISUKORD

EN 81346-1:2009 EESSÕNA.....	8
SISSEJUHATUS.....	10
1 KÄSITLUSALA.....	13
2 NORMIVIITED	13
3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED	13
4 MÕISTED	16
4.1 Objekt.....	16
4.2 Vaatenurk.....	17
4.3 Tehniline süsteem	18
4.4 Liigendamine.....	18
4.5 Toimimine.....	19
4.6 Tooted ja komponendid.....	19
4.7 Asukoht.....	20
4.8 Tüübid, esinemisjuhud ja eksemplarid.....	20
5 LIIGENDAMISE PÕHIMÕTTED	22
5.1 Üldist.....	22
5.2 Ülesehituste (nt tüüpide ja esinemiste) moodustamine	24
5.3 Toimimispõhine ülesehitus	27
5.4 Tootepõhine ülesehitus.....	28
5.5 Asukohapõhine ülesehitus.....	29
5.6 „Muudel vaatenurkadel“ põhinevad ülesehitused	30
5.7 Rohkem kui ühel vaatenurgal põhinevad ülesehitused.....	31
6 VIITETUNNUSTE MOODUSTAMINE	32
6.1 Üldalused.....	32
6.2 Viitetunnuste vorm	32
6.2.1 Üks aste.....	32
6.2.2 Mitu astet	33
6.2.3 Tähtkoodide kasutamine.....	34
6.3 Eri liigendusi sama vaatenurga sees.....	34
7 VIITETUNNUSRÜHM	35
8 ASUKOHATUNNUS.....	36
8.1 Üldist.....	36
8.2 Koosted	37
9 VIITETUNNUSTE ESITAMINE.....	38
9.1 Viitetunnused	38
9.2 Viitetunnusrühm.....	39
9.3 Ülasõlme tunnuste esitamine	40
10 SILDID.....	41
Lisa A (teatmelisa) Ajalooline taust.....	43
Lisa B (teatmelisa) Objektide loomine ja olelustersüklid	45
Lisa C (teatmelisa) Objektide käsitlemine	55
Lisa D (teatmelisa) Eri vaatenurki sisaldavate viitetunnuste tõlgendamine	66
Lisa E (normlisa) Objekt, mida mingis vaatenurgas esindavad mitu ülasõlme.....	69
Lisa F (teatmelisa) Näiteid mitmesugustest ülesehitustest, mis põhinevad samal vaatenurgal.....	71

Lisa G (teatmelisa) Näide ülesehitustest ja viitetunnustest	75
Lisa H (teatmelisa) Näide viitetunnustest süsteemi sees	77
Kirjandus.....	86

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

Joonised

Joonis 1 — Rahvusvahelised standardid, mis moodustavad järjepideva süsteemi teabe eristamiseks, dokumenteerimiseks ja esitamiseks	12
Joonis 2 — Objekti selgitus, näide	17
Joonis 3 — Objekti vaatenurgad	18
Joonis 4 — Näide toimingust ja selle alamtoimingutest	19
Joonis 5 — Mõistete toode, koostisosa, tüüp, eksemplar ja esinemisjuhtum selgitus	21
Joonis 6 — Objekti liigenduse jaotamine eri vaatenurkadest	23
Joonis 7 — Toimimispõhine jaotamine ülalt alla ja tootepõhine jaotamine (koostamine) alt üles	24
Joonis 8 — Objekti A puustruktuur (valikuvõimalus 1)	25
Joonis 9 — Objekti A puustruktuur (valikuvõimalus 2)	25
Joonis 10 — Objektitüübi 1 osad ühest vaatenurgast	26
Joonis 11 — Objektitüübi 2 osad ühest vaatenurgast	26
Joonis 12 — Objektitüübi 5 osad ühest vaatenurgast	26
Joonis 13 — Objektitüübi 1 puustruktuur	27
Joonis 14 — Näide toimimispõhisest ülesehitusest	28
Joonis 15 — Näide tootepõhisest ülesehitusest	29
Joonis 16 — Näide asukohapõhisest ülesehitusest	30
Joonis 17 — Näide „muu vaatenurga“ kasutamisest	31
Joonis 18 — Objekt, mida võib uurida kolmest vaatenurgast ja mille juures neid vaatenurki kasutatakse ka sisemiseks liigendamiseks	31
Joonis 19 — Objekt, mis eristatakse ühe vaatenurga alusel ja mille osaobjektid eristatakse teise vaatenurga alusel	32
Joonis 20 — Näiteid üheastmelistest viitetunnustest	33
Joonis 21 — Mitmeastmelise viitetunnuse ja selle üheastmeliste viitetunnuste vaheline seos	34
Joonis 22 — Näiteid mitmeastmelistest viitetunnustest, kus kasutatakse mitut eesliite märki	35
Joonis 23 — Näide viitetunnusrühmadest	36
Joonis 24 — Näide kinnituskohdade tähistamisest tehasetootelises koostes	37
Joonis 25 — Näiteid asukohatunnustest tehasetootelise kooste sees	38
Joonis 26 — Näiteid mitmeastmeliste viitetunnuste esitamise kohta	39
Joonis 27 — Viitetunnusrühma viitetunnuste esitamine	40
Joonis 28 — Ehitusplatsil olevad eri objektid, mis eristatakse üläsõlme tunnustega	41
Joonis 29 — Viitetunnuste ühine algusosa	41
Joonis 30 — Viitetunnuste märgistamine	42
Joonis A.1 — Viitetunnuste standardite käsitusala	43
Joonis B.1 — Näide objekti arenguolukordadest	45
Joonis B.2 — Objekti olelustersükleid	48
Joonis C.1 — Välise teabe liitmine kopeerides	56

Joonis C.2 — Välise objekti liitmine viitamise abil	57
Joonis C.3 — Kolm sõltumatult määratletud objekti	57
Joonis C.4 — Kolm eraldi objekti, millel on omavahelisi seoseid	58
Joonis C.5 — Kolm objekti sulanduvad üheks	58
Joonis C.6 — Protsessisüsteemi üldvaade	59
Joonis C.7 — Tehnilise süsteemi puustruktuurid	60
Joonis C.8 — Tehnilise süsteemi täielikumad ülesehitused	61
Joonis C.9 — Liigendused ja nende viitetunnustega alamobjektid	61
Joonis C.10 — Ülesehitused, milles on nii sulandatud kui ka ühiseid objekte	62
Joonis C.11 — Seosed esitatud viitetunnusrühmadena, milles mõlemad tunnused on ühemõttelised	63
Joonis C.12 — Seosed esitatud viitetunnusrühmadena, milles vaid üks tunnus on ühemõtteline	63
Joonis C.13 — Olukorrad sellise objekti olelutsükli alguses, mida saab uurida kolmest vaatenurgast	64
Joonis C.14 — Olukorrad selliste üksteisega tihedalt seotud objektide olelutsükli alguses, millest igauht võidakse uurida ühest vaatenurgast	65
Joonis D.1 — Siirdumine toimimispõhisest vaatenurgast tootepõhisesse vaatenurka	66
Joonis D.2 — Siirdumine tootepõhisest vaatenurgast toimimispõhisesse vaatenurka	66
Joonis D.3 — Siirdumine tootepõhisest vaatenurgast asukohapõhisesse vaatenurka	67
Joonis D.4 — Siirdumine asukohapõhisest vaatenurgast tootepõhisesse vaatenurka	67
Joonis D.5 — Siirdumine toimimispõhisest vaatenurgast asukohapõhisesse vaatenurka	68
Joonis D.6 — Siirdumine asukohapõhisest vaatenurgast toimimispõhisesse vaatenurka	68
Joonis E.1 — Objekt, mida esindavad ühest vaatenurgast mitmed üksteisest sõltumatud ülasõlmed	69
Joonis E.2 — Näide mitmeastmelistest viitetunnustest, milles kasutatakse sellise objekti eri vaatenurki, millel on ühest vaatenurgast mitu iseseisvat ülasõlme	70
Joonis F.1 — Mitu eri vaadet tööstusettevõtte toimimisele näidatuna, lähtudes eri toimimispõhimõtetest	71
Joonis F.2 — Näide käitise asukohapõhisest ülesehitusest	72
Joonis F.3 — Asukohapõhine ülesehitus koosteüksuse sees	72
Joonis F.4 — Käitise asukohapõhiseid ülesehitusi	73
Joonis F.5 — Näide mitmest eri tootepõhisest ülesehitusest	74
Joonis G.1 — Objektitüüp 1, toimimispõhine ülesehitus	75
Joonis G.2 — Objektitüüp 2, toimimispõhine ülesehitus	75
Joonis G.3 — Objektitüüp 5, toimimispõhine ülesehitus	75
Joonis G.4 — Objektitüüp A, järjestikune toimimispõhine puustruktuur	76
Joonis H.1 — Materjalikäsitluskäitise protsessi voodiagramm	77
Joonis H.2 — Töötlemissüsteemi (=V1) osa ja elektrienergia sisestamissüsteemi (=G1) osade üldskeem	78
Joonis H.3 — Materjalikäsitluskäitise osade puustruktuur	80
Joonis H.4 — Mootorijuhtimiskeskuse =G1=W1 koostisosade paigutusjoonis	81
Joonis H.5 — Mootorijuhtimiskeskuse =G1=W1 asukohtade paigutusjoonis	82

Joonis H.6 — Mootorikäiviti	83
Joonis H.7 — Mootorijuhtimiskeskuse toote- ja asukohapõhised puustruktuurid	83

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

Tabelid

Tabel 1 — Tüüpide, esinemiste ja eksemplaride tuvastus eri kasutusvaldkondades	22
Tabel C.1 — Võimalikke viitetunnusühmasid	62
Tabel H.1 — Toodete „mootorijuhtimiskeskus“ ja „mootorikäiviti“ osade viitetunnusühm	84

See dokument on EVS-i poolt loodud eelvaade

EN 81346-1:2009 EESSÕNA

IEC tehnilise komitee TC 3 „Information structures, documentation and graphical symbols“ ja ISO tehnilise komitee TC 10 „Technical product documentation“ tihedas koostöös koostatud dokumendi 3/947/FDIS tekst, rahvusvahelise standardi IEC 81346-1 tulevane esimene väljaanne on esitatud IEC ja CENELEC-i paralleelsele hääletusele ja CENELEC on selle 01.08.2009 üle võtnud standardina EN 81346-1.

Euroopa standard asendab standardit EN 61346-1:1996.

EN 81346-1:2009 sisaldab võrreldes eelmise väljaandega EN 61346-1:1996 järgmisi olulisi tehnilisi muudatusi:

- uus sissejuhatus, kus kirjeldatakse ja selgitatakse mujal väljaandes kasutatavaid mõisteid;
- lisatud on laiem kirjeldus liigendamise põhimõtetest ja reeglitest;
- sisse on toodud „muud vaatenurgad“, millele antakse eesliide #;
- viitetunnusrühma mõiste on kõrvaldatud;
- termini „transition“ kasutust on välditud ja nähtusele on antud põhjalikum sõnaline kirjeldus lisas D;
- lisatud on uus peatükk sildistamise kohta;
- vanad lisad on kõrvaldatud, välja arvatud lisa, kus on näide viitetunnuste rakendamisest süsteemi sees;
- lisatud on uus lisa, kus selgitatakse objektide käsitlemist;
- lisatud on neli uut lisa, mis sisaldavad üksikasjalikke näiteid ümberseatud moel või selgitavat infot.

Kehtestati järgmised tähtpäevad:

— viimane tähtpäev Euroopa standardi kehtestamiseks riigi tasandil identse rahvusliku standardi avaldamisega või jõustumisteate meetodil kinnitamisega	(dop)	2010-05-01
— viimane tähtpäev Euroopa standardiga vastuolus olevate rahvuslike standardite tühistamiseks	(dow)	2012-08-01

Lisa **ZA** on lisanud CENELEC.

Jõustumisteade

CENELEC on rahvusvahelise standardi IEC 81346-1:2009 teksti muutmata kujul üle võtnud Euroopa standardina.

Ametliku väljaande kirjanduse loetelus tuleb viidatud standarditele lisada alljärgnevad märkused:

IEC 60297-3-101	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN 60297-3-101:2004 (muutmata).
IEC 61082-1	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN 61082-1:2006 (muutmata).
IEC 61335-1	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN 61335-1:2008 (muutmata).
IEC 62023	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN 62023:2000 (muutmata).
IEC 62027	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN 62027:2000 (muutmata).
IEC 62491	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN 62491:2008 (muutmata).
IEC 81346-2	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN 81346-2:2009 (muutmata).
ISO 3166-1	MÄRKUS	Harmoneeritud kui EN ISO 3166-1:2006 (muutmata).
ISO 4157	MÄRKUS	Harmoneeritud sarjas EN ISO 4157 (muutmata).

SISSEJUHATUS

0.1 Üldist

See standard on varasemate, tühistatud, asjade tähistamist (ingl *item designation*) käsitlenud standardite (IEC 60113-2, IEC 60750) uus, laiendatud versioon, vt lisa A. Selles esitatakse põhimõtted, mille põhjal luuakse käitiste, masinate, ehitiste jms mudelid.

Selles standardis määratletakse

- põhimõtted, mille põhjal objektid liigendatakse, sealhulgas seotud teave;
- reeglid, mille järgi viitetunnused moodustatakse tulemusena oleva ülesehituse põhjal.

Liigendamise põhimõtteid rakendades võib käsitleda isegi väga suuri keerulise paigaldise teabehulki.

Liigendamise põhimõtteid ja viitetunnuste moodustamise reegleid võib rakendada nii materiaalsele kui ka mittemateriaalsele objektidele.

Liigendamise põhimõtted ja viitetunnuste moodustamise reeglid pakuvad süsteemi, kus on kerge orienteeruda ja mida on lihtne ülal pidada. Süsteem annab suurepärase ülevaate tehnilisest süsteemist, sest liitstruktuure on lihtne luua ja mõista.

Liigendamise põhimõtted ja viitetunnuste moodustamise reeglid toetavad rööpseid kujundus- ja projekteerimisprotsesse objekti olelustersükli jooksul, sest need toetuvad selles protsessis järjest sündivatele tulemustele ja mitte sellele, kuidas kavandamist sooritatakse.

Tänu liigendamise põhimõtetele ja viitetunnuste moodustamise reeglitele võib kasutada rohkem kui ühte kodeerimis põhimõtet, sest lubatud on rohkem kui ühe vaatenurga kasutamine. Selline viis lubab ka „vanu ülesehitusi“ käsitleda koos „uute ülesehitustega“, kasutades mitut ühemõttelist tunnust.

Liigendamise põhimõtted ja viitetunnuste moodustamise reeglid toetavad n-ö eraviisilist lähenemist viitetunnuste loomisel ja võimaldavad moodulite järjestikust koondamist suuremateks konstruktsioonideks. Need toetavad ka taaskasutatavate moodulite loomist, kas toimumisspetsifikaatidena või materiaalse, tarnitavate objektidena.

MÄRKUS Taaskasutatavate moodulite mõiste hõlmab näiteks tootja poolest lepingust sõltumatute moodulite loomise ja keeruliste paigaldisekoostete kasutajate poolest tarnijatest sõltumatute moodulite nõuete kirjeldused.

Liigendamise põhimõtted ja viitetunnuste moodustamise reeglid toetavad kõrvuti töötamist ja annavad projekti eri pooltele võimaluse lisada ja/või kõrvaldada teavet liigendatud projekti tulemusest projekti edenemise käigus.

Liigendamise põhimõtetes ja viitetunnuste moodustamise reeglites võetakse arvesse see, et olelustersükli jooksul on aeg tähtis tegur, et rakendada uuritava tehnilise süsteemi eri vaatenurkadel põhinevaid ülesehitusi.

0.2 Selle standardi põhinõuded

Selle standardi põhinõuded määratleti standardi IEC 61346-1 esimese väljaande koostamise ajal ja rahvuslikud komiteed kiitsid need hääletades heaks.

MÄRKUS Need põhinõuded puutuvad liigenduspõhimõtete arendamisesse selles standardis ja mitte nende rakendamisesse. Seetõttu ei ole järgmised nõuded selle standardi rakendamisel kohustuslikud.

- See standard peaks olema kasutuskõlblik kõigil tehnilistel aladel ja võimaldama üldist rakendamist.

- See standard peab olema rakendatav igasugustele objektidele ja nende osadele, nagu käitistele, süsteemidele, koostetele, arvutiprogrammidele, ruumidele jne.
- See standard peaks olema järjepidevalt rakendatav uuritava ehk eristatava objekti olelusaja igas astmes (teisiti öeldes: ideekavandi loomine, plaanimine, projekteerimine, ehitamine, püstitamine, kasutuselevõtt, käit, hooldamine, kasutuselt kõrvaldamine, hävitamine jne).
- See standard peab ühemõtteliselt võimaldama mis tahes üksikobjekti eristamise teise objekti osaobjektina.
- See standard peab toetama mitmelt organisatsioonilt saadud alamobjektide ülesehituste sisestamist objektidesse teistelt organisatsioonidelt, ilma et oleks vaja muuta algseid objektide ülesehitusi ega alamobjektide ülesehitusi või midagi nende dokumentatsioonist.
- See standard peab toetama objekti esitamist, sõltumata objekti keerukusest.
- Selle standardi rakendamine peaks olema kerge ja viitetunnused peaksid olema sellised, et kasutajal oleks neist kerge aru saada.
- See standard peaks toetama arvutipõhiste vahendite kasutamist objekti olelustsükli igas astmes (ideekavandi loomine, plaanimine, projekteerimine, ehitamine, püstitamine, kasutuselevõtt, käit, hooldamine, kasutuselt kõrvaldamine, hävitamine jne).

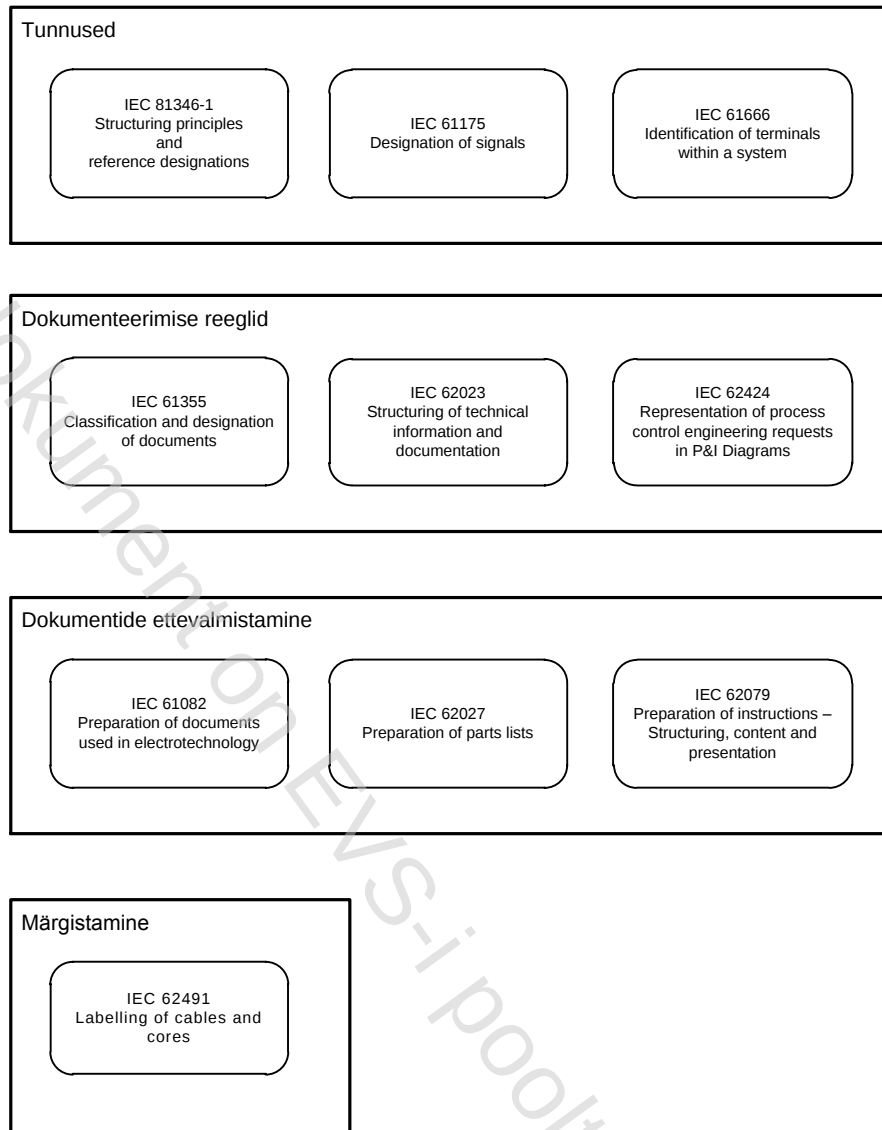
0.3 Standardilt nõutavad omadused

Sellelt standardilt nõutavad omadused määratleti standardi IEC 61346-1 esimese väljaande ettevalmistamise käigus ja selle kiitsid heaks rahvuslikud komiteed.

MÄRKUS 1 Need põhinõuded on seotud selle standardi tähtkoodide liigitamise, mitte nende rakendamisega. Seetõttu ei ole järgmised nõuded selle standardi rakendamisel kohustuslikud.

- See standard ei tohi sisaldada reegleid ega piiranguid, mis takistaks selle kasutamist tehnika alal.
- See standard peab katma kõik ette nähtavad rakendused kõigil tehnika aladel.
- See standard peab toetama info liitmist objektidele kogu nende olelusaja jooksul.
- See standard peab võimaldama tunnuste loomist millal iganes sellel hetkel saadaval oleva teabe põhjal.
- See standard peab toetama objektide eristamist, tuginedes sidususpõhimõtetele.
- See standard peab sisaldama reegleid, mis võimaldavad ühemõtteliste tunnuste moodustamist.
- See standard peab olema avatud ja tunnuste laiendamist võimaldav.
- See standard peab toetama objektide kokkusobivust ja taaskasutatavust.
- See standard peab võimaldama seda, et esitletakse eri kasutajate vaatenurki objektidele.
- See standard peab esitlema reeglid, mille põhjal võib tunnuseid vajaduse korral tõlgendada.

Joonis 1 annab ülevaate rahvusvahelistest standarditest, mis moodustavad järjepideva süsteemi teabe eristamiseks, dokumenteerimiseks ja esitamiseks.

Joonis 1 — Rahvusvahelised standardid, mis moodustavad järjepideva süsteemi teabe eristamiseks, dokumenteerimiseks ja esitamiseks

MÄRKUS 2 Joonisel 1 ei esitata väljaannete täielikke pealkirju.

1 KÄSITLUSALA

Rahvusvahelise standardisarja IEC 81346 selles osas, mille IEC ja ISO annavad välja koos, luuakse üldpõhimõtted süsteemide liigendamiseks, kaasa arvatud süsteeme puudutava teabe liigendamine.

Standardis esitatakse mainitud põhimõtteid järgivad reeglid ja juhendid, kuidas mis tahes süsteemi objektidele moodustatakse ühemõttelised viitetunnused.

Viitetunnus eristab objektid nii, et selle abil on võimalik saada teavet objektist ja teostatuna sellele vastavast koostisosast.

Koostisosale märgitud viitetunnus on võti objekti puudutava teabe leidmiseks eri tüüpi dokumentide seast.

Põhimõtted on loomult üldised ja neid võib rakendada tehnika alal kõikjal (näiteks mehaanika, elektrotehnika, ehitustehnika ja protsessitehnika aladel). Neid võidakse kasutada süsteemides, mis baseeruvad eri tehnilistel lahendustel või süsteemides, kus on ühendatud mitu eri tehnilist lahendust.

2 NORMIVIITED

Alljärgnevalt nimetatud dokumendid on vajalikud selle standardi rakendamiseks. Dateeritud viidete korral kehtib üksnes viidatud väljaanne. Dateerimata viidete korral kehtib viidatud dokumendi uusim väljaanne koos võimalike muudatustega.

ISO/IEC 646. Information technology — ISO 7-bit coded character set for information interchange

3 TERMINID JA MÄÄRATLUSED

Standardi rakendamisel kasutatakse alljärgnevalt esitatud termineid ja määratlusi.

MÄRKUS Kalkkirjas esitatud terminid on määratletud sama peatüki muudes kohtades.

EE MÄRKUS Sünonüümterminid on üksteisest eraldatud komaga. Nurksulgudes olevad termini või selle sünonüümi sõnad või tähed võib jätta ära või alles.

3.1

objekt, sihtmärk (*object*)

arendamise, rakendamise, kasutamise ja hävitamise *protsessis* käsitletav üksus (tervik)

MÄRKUS 1 Objekt võib viidata materiaalsele või mittemateriaalsele „asjale“ ehk millelegi, mis võis olla olemas, on olemas või on olnud olemas.

MÄRKUS 2 Objektiga seondub teavet.

entity treated in a *process* of development, implementation, usage and disposal

NOTE 1 The object may refer to a physical or non-physical „thing“, i.e. anything that might exist, exists or did exist.

NOTE 2 The object has information associated to it.